

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้ เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การอบรม การฝึกฝน การสืบสานวัฒนธรรม ประเพณี การสร้างสรรค์จริยธรรม ความก้าวหน้าทางวิชาการ ตลอดจนการสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพสิ่งแวดล้อมสังคม การเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 4 ได้กำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาโดยยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ใอย่างใดก็ตามในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมและเทคโนโลยี ก่อให้เกิดทั้งผลดีและผลเสียต่อการดำเนินชีวิตของบุคคลรวมทั้งเกิดปัญหาต่างๆ ตามมา ทำให้การดำรงชีวิตของบุคคลเกิดความยุ่งยากซับซ้อนมากยิ่งขึ้น และจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิถีการดำเนินชีวิตให้สามารถดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณค่า มีศักดิ์ศรี และมีความสุข (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2542, หน้า 3)

การศึกษาในปัจจุบันยังขาดมิติทางด้านคุณธรรมจริยธรรมอยู่มาก ซึ่งถ้าหากสังคมเรานั้นแต่คนเก่ง เราก็จะได้คนเก่ง แต่ถ้าหากคนเก่งเหล่านั้นขาดคุณธรรมจริยธรรม เขาก็จะกลายเป็นคนที่เห็นแก่ตัว คิดถึงตัวเองมากกว่าส่วนรวม เพราะโดยปกติแล้วคนเก่งมักจะไม่อยากให้คนอื่นเก่งกว่า จึงถือว่า หากเราสอน โดยเน้นให้เด็กเก่ง โดยไม่คำนึงถึงคุณธรรมจริยธรรมก็เป็นการสร้างปัญหาให้กับสังคม ดังที่เราเห็นกันเช่นทุกวันนี้ การพัฒนาเด็กให้มีคุณธรรมจริยธรรมนั้น โรงเรียนนับเป็นสถาบันที่มีความสำคัญรองลงมาจากครอบครัว เพราะหน้าที่ของโรงเรียนอย่างหนึ่ง คือ การส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย โดยฝึกการทำงานร่วมกัน ส่งเสริมการทำงานให้สำเร็จตามความมุ่งหมายและอุดมคติร่วมกัน รวมทั้งส่งเสริมการรู้จักสามัคคี ความกตัญญู ความมีเหตุผล

ความขยันหมั่นเพียรในการประกอบหน้าที่การงานในฐานะหน้าที่พลเมืองดี เนื่องจากสภาพของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปทุกๆ ด้าน ซึ่งส่งผลกระทบต่อระดับจริยธรรมของคนในสังคม (อาจอง ชุมสาย ณ อยุธยา, 2550, หน้า 1)

การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่เยาวชนจำเป็นต้องเริ่มแต่เด็ก เพราะเด็กอายุก่อน 6 ปี จะสามารถบันทึกจริยธรรมในช่วงนั้นได้มากที่สุด พ่อ แม่ ญาติพี่น้อง และผู้ใกล้ชิดของเด็กในวัยนี้ จึงมีบทบาทสำคัญมากในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม และควรทำอย่างต่อเนื่องผ่านทางกิจกรรมต่างๆ ทั้งในและนอกหลักสูตร จนกระทั่งเด็กเหล่านั้นเข้าสู่การเรียนในระบบตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่มากขึ้น การปลูกฝังจริยธรรมก็ยังจะต้องดำเนินต่อไปอย่างเป็นธรรมชาติ เพื่อให้นักเรียนเป็นทั้งคนดี คนเก่ง และมีความสุข วัยรุ่นจึงเป็นวัยที่สำคัญเพราะมีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านร่างกาย และจิตใจที่ซับซ้อนที่สุด เป็นวัยเชื่อมต่อของชีวิตจากเด็กไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ มีการเจริญเติบโตทางเพศที่ชัดเจนมีความพร้อมในการเจริญพันธุ์ มีระดับฮอร์โมนทางเพศที่สูง ซึ่งส่งผลกระทบต่ออารมณ์ พฤติกรรม และความคิดอย่างมาก (สิริพันธุ์ อมรพันธุ์บดินกุล, 2544, หน้า 29)

ในช่วง 2-3 ทศวรรษที่ผ่านมาพบว่า เด็กๆ เข้าสู่วัยรุ่นเร็วกว่าเดิม เนื่องจากสภาพทางโภชนาการที่ดีขึ้น แต่พ้นจากความเป็นวัยรุ่นช้าลง เนื่องจากสภาพสังคมที่ซับซ้อนมากกว่าเดิม วัยรุ่นอาจต้องอยู่ในสถานศึกษานานกว่าในอดีต จึงทำให้พบปัญหาในวัยรุ่นเพิ่มขึ้น ปัญหาของนักเรียนนักศึกษาในปัจจุบันอาจเนื่องมาจากขาดการพัฒนาพฤติกรรมทางจริยธรรม ซึ่งหมายถึง การฝึกการแสดงออกทางกาย วาจา และใจ หรือพฤติกรรมที่สังคมนิยมชมชอบ หรือการงดเว้นการแสดงพฤติกรรมที่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ หรือค่านิยมในสังคมนั้น โดยพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมในส่วนที่เป็นการกระทำที่สังคมเห็นชอบและสนับสนุน ได้แก่ การให้ทาน การเสียสละเพื่อส่วนรวม การช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยาก ฯลฯ ส่วนพฤติกรรมที่ฝ่าฝืนกฎระเบียบของสังคมมักเกิดในสถานการณ์ที่เรารู้เร้าจิตใจ หรือในสถานการณ์ที่ยั่วให้บุคคลกระทำผิดกฎเกณฑ์ ขาดระเบียบวินัย เช่น การโกงสิ่งของ เงินทอง คะแนน หรือการกล่าวเท็จ เป็นต้น จากปัญหาด้านต่างๆ ของวัยรุ่นดังกล่าวแล้ว การพัฒนาจริยธรรมให้กับวัยรุ่นจึงไม่สามารถจะอาศัยเพียงแต่ครู บิดามารดา หรือผู้ปกครอง ที่จะทำการสั่งสอนขัดเกลาเด็กหรือเยาวชนให้มีพัฒนาการเชิงคุณธรรมจริยธรรมได้อย่างทั่วถึง ดังนั้น สังคมจึงควรมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือช่วยพัฒนาการของเยาวชนที่อยู่ท่ามกลางกระแสของวัฒนธรรมวัตถุนิยมเป็นไปในแนวทางที่ถูกต้องเหมาะสม เพื่อให้เป็นเยาวชนที่เติบโต อย่างมีพัฒนาการด้านต่างๆ อย่างสมบูรณ์ นั่นคือ ร่วมกันพัฒนาเยาวชนไทยให้เป็นทั้งคนดี คนเก่ง และมีความสุข เพื่อให้สอดคล้องกับแนวนโยบาย

การปฏิรูปการศึกษาของรัฐบาล ทั้งนี้ตัวชี้วัดการเป็นคนที่สมบูรณ์ของเยาวชนหรือนักเรียนคงต้องพิจารณาจากปัจจัยหลายด้าน (กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา โรงเรียนนรรณสุดศึกษาลัย, 2552, หน้า 2)

เป็นที่ทราบกันทั่วไปว่า โรงเรียนเป็นสถาบันหนึ่งของสังคมที่เกิดขึ้นจากความต้องการของสังคม เพื่อให้ทำหน้าที่หลักในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่สมาชิกของสังคม โดยให้การศึกษาและอบรมสั่งสอน เพื่อพัฒนาบุคคลให้เจริญงอกงาม มีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรม สីลธรรม วัฒนธรรมอันดีงาม มีความซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ และพอใจที่จะฝึกฝนร่วมกัน รวมถึงกระทำการกิจต่างๆ เพื่อประโยชน์ของสังคมโดยส่วนรวม (ประภาศรี สีหอำไพ, 2535, หน้า 1) อย่างไรก็ตามประสิทธิภาพของการทำหน้าที่ของสถาบันการศึกษาในปัจจุบันก็กำลังถูกตั้งคำถามกันอย่างมากในสังคมไทย ทั้งนี้เนื่องมาจากคุณภาพการศึกษาที่ต่ำลง รวมทั้งความสามารถในการแข่งขันของคนไทยก็เทียบไม่ได้เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศเพื่อนบ้านและประเทศอื่นๆ อีกหลายประเทศ

ผู้วิจัยในฐานะเป็นพระสงฆ์มีบทบาทและหน้าที่ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมให้กับประชาชนทั่วไป จึงมีความสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตอำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ว่าอยู่ในระดับใด เป็นที่น่าพึงพอใจหรือไม่ เพื่อให้ทราบถึงสัมฤทธิ์ผลของการทำหน้าที่ของสถาบันครอบครัวและสถาบันการศึกษาในการอบรม กล่อมเกลา รวมถึงเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมให้กับเยาวชนในเขตอำเภอเมืองกาญจนบุรี นอกจากนี้ยังต้องการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติตนให้เป็นไปตามหลักคุณธรรมจริยธรรม รวมทั้งข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการปลูกฝังและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียนด้วย ทั้งนี้เพื่อนำผลที่ได้มาเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมหรือโครงการปลูกฝังคุณธรรมและส่งเสริมพฤติกรรมจริยธรรมของนักเรียนให้ได้ผลดียิ่งขึ้น อันจะช่วยให้ให้นักเรียนมีคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ รวมทั้งประสบความสำเร็จในการเรียนตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาของประเทศ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ตลอดจนมีส่วนช่วยสร้างสรรค์ทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพให้กับชุมชนและสังคมส่วนรวมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตอำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตอำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ตามตัวแปรส่วนบุคคล

3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เกี่ยวกับปัญหาของการปฏิบัติตนตามหลักคุณธรรมจริยธรรมและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการปลูกฝังและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียน

สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีเพศ อายุ รายได้ต่อเดือนของครอบครัว เขตที่อยู่อาศัย และประสบการณ์ในการเข้าร่วมโครงการค่ายพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมต่างกัน มีพฤติกรรมจริยธรรมแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตอำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 4,900 คน ใน 5 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ โรงเรียนเทพมงคลรังษี โรงเรียนวิสุทธรังษี โรงเรียนเทพศิรินทร์ลาดหญ้า และโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์กาญจนบุรี

2. ด้านเนื้อหาและตัวแปรที่ศึกษา

การวิจัยเรื่องนี้ เป็นการวิจัยเพื่อสำรวจพฤติกรรมจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตอำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี

2.1 ตัวแปรต้น คือ ข้อมูลส่วนบุคคลของนักเรียน ซึ่งได้แก่

2.1.1 เพศ

2.1.2 ชั้นปีที่ศึกษา

2.1.3 รายได้ต่อเดือนของครอบครัว

2.1.4 เขตที่อยู่อาศัย

2.1.5 ประสบการณ์ในการเข้าร่วมโครงการค่ายพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม

2.2 ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ในเขตอำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ใน 5 ด้าน ประกอบด้วย

2.2.1 การปฏิบัติตนตามหลักศาสนา

2.2.2 ความมีวินัย

2.2.3 ความรับผิดชอบ

2.2.4 ความซื่อสัตย์สุจริต

2.2.5 ความขยันอดทน

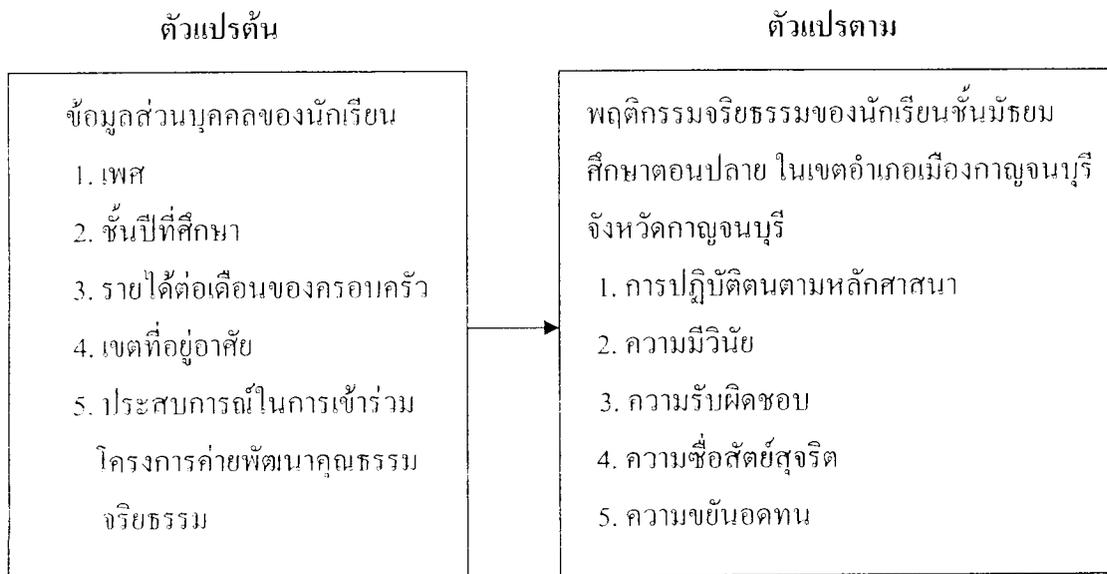
3. ด้านเวลา

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่าง เดือน พฤษภาคม – มิถุนายน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา

2556

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้ศึกษาได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย เรื่อง “พฤติกรรมจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตอำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี” ดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **พฤติกรรม** หมายถึง การแสดงออกของบุคคล ทางกาย วาจา และใจ ในที่นี้หมายถึง การแสดง ออกทางกาย วาจา และใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตอำเภอเมือง กาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี

2. **พฤติกรรมจริยธรรม** หมายถึง การแสดงออกในทางที่ดี ที่ไม่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ ของสังคม ประพฤติปฏิบัติตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา หรือหลักศีลธรรมของศาสนาที่ตน นับถือ เพื่อความผาสุกของตนเองและคนอื่นในสังคม ในที่นี้หมายถึง การแสดงออกในทางที่ดี ที่ไม่ ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ของสังคมที่ผ่านกระบวนการตัดสินใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขต อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งประกอบด้วยพฤติกรรมด้านการปฏิบัติตนตามหลัก ศาสนา ความมีวินัย ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต และความขยันอดทน

2.1 **การปฏิบัติตนตามหลักศาสนา** หมายถึง การปฏิบัติตนตามหลักธรรม ของศาสนาที่นักเรียนนับถือ ซึ่งเป็นเครื่องมือกำกับชีวิตมนุษย์หรือผู้ครองเรือนให้สูงค่าขึ้นและมี ความสุข ในที่นี้หมายถึง การปฏิบัติตนตามหลักศาสนาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตอำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี

2.2 **ความมีวินัย** หมายถึง การควบคุมตนเองให้ประพฤติปฏิบัติตามระเบียบแบบ แผน กฎหมาย ข้อบังคับ กติกาของสังคม ขนบธรรมเนียมประเพณี และศีลธรรม อันนำมาสู่ความ สงบสุขในชีวิตของตนเองและความเป็นระเบียบในสังคม ในที่นี้หมายถึง ความมีวินัยของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตอำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี

2.3 **ความรับผิดชอบ** หมายถึง ความมุ่งมั่นตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ด้วยความพยายาม ความเอาใจใส่ความมานะพากเพียร และความละเอียดรอบคอบ เพื่อให้การทำงานหรือสิ่งที่ทำอยู่ ประสบผลสำเร็จหรือ บรรลุเป้าหมาย ในที่นี้หมายถึง ความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตอำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี

2.4 **ความซื่อสัตย์สุจริต** หมายถึง การปฏิบัติตนทาง กาย วาจา ใจ ที่ตรงไปตรงมา ไม่แสดงความคดโกง ไม่หลอกลวง ไม่เอารัดเอาเปรียบผู้อื่น ในที่นี้หมายถึง การปฏิบัติตนทางกาย วาจา ใจ ที่ซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตอำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี

2.5 **ความขยันอดทน** หมายถึง การกระทำที่แสดงถึงความขยันหมั่นเพียร บากบั่น ไม่กลัวความทุกข์ยาก ไม่ท้อถอยเมื่อประสบปัญหาหรือความผิดหวัง มีความพากเพียรในการ ทำงานอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง เพื่อให้งานหรือสิ่งที่รับผิดชอบสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายและ

ทันเวลา ในที่นี้หมายถึง การกระทำที่แสดงถึงความขยันอดทน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตอำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบระดับพฤติกรรมจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตอำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี
2. ได้ทราบปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตอำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมจริยธรรม ที่แตกต่างกัน
3. ได้ข้อมูลปัญหาในการปฏิบัติตามหลักคุณธรรมจริยธรรมและแนวทางในการปลูกฝังและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียน ตามความคิดเห็นของนักเรียน
4. สามารถนำผลการวิจัยที่ได้ไปจัดทำโครงการหรือกิจกรรมปลูกฝังและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนและเยาวชนอื่นให้ได้ผลดียิ่งขึ้น
5. เป็นแนวทางในการวิจัยของผู้สนใจต่อไป

เลขเรียกหนังสือ.....
เลขทะเบียน.....
วัน,เดือน,ปี.....